

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษารุ่นนี้ มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในการป้องกันการเสพติดของนักเรียนโรงเรียนศรีธรรมาภินิหารเทคโนโลยี เชียงใหม่ โดยการใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ เป็นกระบวนการวิจัยที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกฝ่ายในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ตลอดระยะของกระบวนการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะเริ่มต้นการวิจัย ระยะดำเนินการวิจัย และระยะสิ้นสุดการวิจัย แสดงตามแผนภาพ 5

แผนภาพ 5 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแผนภาพ 5 ซึ่งแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย อธิบายวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการ
ได้ดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะเริ่มต้นการวิจัย

1. กำหนดกลุ่มเป้าหมาย

วัตถุประสงค์ เพื่อกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการศึกษา

วิธีดำเนินการ กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาค้างนี้ คือ นักเรียนในระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 (ปวช. 1) โรงเรียนศรีธนาพณิชยการเทคโนโลยี เชียงใหม่ ที่เข้าร่วม
ในกระบวนการวิจัย จำนวน 20 คน

2. สร้างความสัมพันธ์

วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยทุกฝ่าย
พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์และกระบวนการวิจัย และสร้างความตระหนักในความสำคัญของการมี
ส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ ซึ่งผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย
บุคคล 3 ฝ่าย คือ

ฝ่ายนักวิจัย ประกอบด้วยผู้วิจัย 1 คน

ฝ่ายคณะครูและผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ฝ่ายกิจการนักศึกษา
อาจารย์ฝ่ายกิจการนักศึกษา อาจารย์ฝ่ายพัฒนาบุคลากร อาจารย์ฝ่ายแนะแนว และอาจารย์ประจำชั้น
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 (ปวช. 1) จำนวน 12 คน

ฝ่ายนักเรียน ประกอบด้วย นักเรียนที่อาสาสมัครเข้าร่วม โครงการวิจัย จำนวน 20 คน

บทบาทของการมีส่วนร่วมแต่ละฝ่ายในการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียด ดังนี้

ฝ่ายนักวิจัย มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเป็นผู้สนใจศึกษาทฤษฎี ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการ
แบบมีส่วนร่วม และมุ่งหวังที่จะนำวิธีการวิจัยดังกล่าวมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะชีวิตในการ
ป้องกันสารเสพติดให้แก่ นักเรียน โดยมีบทบาทสำคัญ คือ การประสานงานและกระตุ้นให้เกิด
ความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องตลอดกระบวนการวิจัย

ฝ่ายคณะครูและผู้บริหาร มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเป็นผู้มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์
ในการปฏิบัติงานเพื่อแก้ปัญหาสารเสพติดในโรงเรียน

ฝ่ายนักเรียน มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเป็นผู้มีความเสี่ยงที่จะต้องพบกับปัญหาสารเสพติด
มีความต้องการแก้ปัญหาและต้องการพัฒนาตนเองให้มีทักษะชีวิตในการป้องกันสารเสพติด

3. วัดทักษะชีวิต

วัตถุประสงค์ เพื่อวัดทักษะชีวิตในการป้องกันการเสพยาเสพติดของนักเรียนก่อนการใช้กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต โดยใช้แบบวัดทักษะชีวิต

วิธีการดำเนินการ วัดทักษะชีวิตในการป้องกันการเสพยาเสพติดของนักเรียน โดยให้นักเรียนทำแบบวัดก่อนการใช้กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต

4. ศึกษาและพิจารณาปัญหาและสาเหตุของปัญหา

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันรับรู้ ตระหนักถึงปัญหาและความจำเป็นในการพัฒนาให้เกิดทักษะชีวิตในการป้องกันการเสพยาเสพติด ตลอดจนร่วมกันศึกษาปัญหาและสาเหตุของปัญหา

วิธีการดำเนินการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหาที่ผ่านมาและที่เป็นอยู่ในปัจจุบันรวมทั้งอุปสรรคในการพัฒนาทักษะชีวิตที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการเสพยาเสพติดของนักเรียน โดยการประชุมกลุ่มระดมสมอง

ระยะที่ 2 ระยะดำเนินการวิจัย

1. วางแผนใช้กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้มีส่วนร่วมทุกฝ่ายได้ระดมการมีส่วนร่วมในการประชุมระดมสมองวางแผนการใช้กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตในการป้องกันการเสพยาเสพติดของนักเรียน

วิธีการดำเนินการ ผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตในการป้องกันการเสพยาเสพติดของนักเรียน โดยใช้วิธีการประชุมระดมสมอง

2. ดำเนินการใช้กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายนำแผนการใช้กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตในการป้องกันการเสพยาเสพติดของนักเรียน

วิธีการดำเนินการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายลงมือปฏิบัติงานตามแผนการใช้กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตในการป้องกันการเสพยาเสพติดของนักเรียน

3. ประเมินผลการใช้กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต

วัตถุประสงค์ เพื่อระดมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการประเมินผลการใช้กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตในการป้องกันการเสพยาเสพติดของนักเรียน

วิธีการดำเนินการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติงาน โดยวิธีการประชุมระดมสมอง

4. วัดทักษะชีวิต

วัตถุประสงค์ เพื่อสังเกตผลที่ได้จากการใช้กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตในการป้องกันการเสพยาเสพติดของนักเรียน

วิธีการดำเนินการสังเกตผลที่ได้จากการใช้กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต โดยให้นักเรียนทำแบบวัดทักษะชีวิต

ระยะที่ 3 ระยะสิ้นสุดการวิจัย

สรุปและอภิปรายผลการปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์ เพื่อสรุปและอภิปรายผลการปฏิบัติงาน

วิธีการดำเนินการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งหมด เพื่อหาข้อสรุปรวม จุดเด่น จุดด้อย ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามกระบวนการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. แบบบันทึกการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการวิจัย
2. แผนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในการป้องกันการเสพยาเสพติด
3. แบบวัดทักษะชีวิตในการป้องกันการเสพยาเสพติด

วิธีการสร้างและลักษณะของเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและการประเมินทักษะชีวิตในการป้องกันสารเสพติด

2. สร้างแผนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในการป้องกันการเสพยาเสพติด 4 กิจกรรมโดยยึดหลักการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning-PL) แสดงแผนการจัดกิจกรรมตามองค์ประกอบของทักษะชีวิตในการป้องกันการเสพยาเสพติด ตามตาราง 1 ดังนี้

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 1 แสดงแผนการจัดกิจกรรมตามองค์ประกอบของทักษะชีวิตในการป้องกันการเสพติด

ทักษะชีวิตในการป้องกันการเสพติด	รายชื่อกิจกรรม
1. ความภาคภูมิใจในตนเอง	ฉันเป็นฉันเอง
2. ความรับผิดชอบต่อสังคม	สังคมในฝัน
3. การแก้ปัญหาเกี่ยวกับสารเสพติด	ไร้ปัญหา ถ้าแก้เป็นชุดที่ 1 ไร้ปัญหา ถ้าแก้เป็นชุดที่ 2
4. การปฏิเสธเมื่อถูกชักชวนให้เกี่ยวข้องกับสารเสพติด	ปฏิเสธอย่างไร ไม่เสียเพื่อนชุดที่ 1 ปฏิเสธอย่างไร ไม่เสียเพื่อนชุดที่ 2

3. สร้างแบบวัดทักษะชีวิตในการป้องกันการเสพติด 4 ฉบับ ได้แก่ ความภาคภูมิใจในตนเอง ความรับผิดชอบต่อสังคม การแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเสพติด และการปฏิเสธเมื่อถูกชักชวนให้เกี่ยวข้องกับสารเสพติด ซึ่งแต่ละฉบับมีองค์ประกอบและลักษณะเครื่องมือ ดังนี้

3.1 แบบวัดความภาคภูมิใจในตนเอง

ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบประเมินของ นาดยา วงศ์หลีกภัย (2532) ลักษณะของแบบวัดความภาคภูมิใจในตนเองที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต จำนวน 20 ข้อ แบ่งเป็น 3 หมวด ได้แก่

ข้อคำถามเกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตนเองโดยทั่วไป คือ ข้อที่ 1-9

ข้อคำถามเกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตนเองด้านครอบครัว คือ ข้อที่ 10-15

ข้อคำถามเกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตนเองด้านสังคม คือ ข้อที่ 16-20

โดยมีข้อความทางบวกและทางลบ ดังนี้

ข้อความทางบวกมี 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 4, 10, 12, 16, 19 และ 20

ข้อความทางลบมี 12 ข้อ ได้แก่ ข้อ 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 17 และ 18

มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
ข้อความตรงกับความรู้สึกมากที่สุด	5	1
ข้อความตรงกับความรู้สึกมาก	4	2
ข้อความตรงกับความรู้สึกปานกลาง	3	3
ข้อความตรงกับความรู้สึกน้อย	2	4
ข้อความตรงกับความรู้สึกน้อยที่สุด	1	5

3.2 แบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคม

ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากเครื่องมือวัดเหตุการณ์แสดงพฤติกรรมความร่วมมือกันทางสังคมด้านความรับผิดชอบต่อความมีวินัยในตนเอง ของ สีนหา เมืองมูล (2545) มีลักษณะเป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ จำนวน 10 ข้อ ซึ่งครอบคลุมประเภทของความรับผิดชอบต่อสังคม 4 ประเภท ได้แก่

สถานการณ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของพลเมือง คือ ข้อ 1, 2, 8 และ 10

สถานการณ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อครอบครัว คือ ข้อ 3 และ 6

สถานการณ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อโรงเรียน คือ ข้อ 7 และ 9

สถานการณ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อเพื่อน คือ ข้อ 2 และ 5

มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้ 4 คะแนน	ถ้าเลือกตัวเลือกที่แสดงถึงการทำดีเพื่อความคิดและเพื่ออุดมการณ์อันเป็นสากล
ให้ 3 คะแนน	ถ้าเลือกตัวเลือกที่แสดงถึงการทำดีเพื่อประโยชน์ของสังคมส่วนรวม
ให้ 2 คะแนน	ถ้าเลือกตัวเลือกที่แสดงถึงการทำดีเพื่อผู้อื่นในวงแคบ
ให้ 1 คะแนน	ถ้าเลือกตัวเลือกที่แสดงถึงการทำดีเพื่อประโยชน์บางประการของตนเอง
ให้ 0 คะแนน	ถ้าเลือกตัวเลือกที่แสดงถึงการไม่รับรู้ไม่สนใจที่จะทำดีหรือกระทำเพื่อประโยชน์สุขแห่งตนโดยไม่สนใจว่าการกระทำนั้นจะดีหรือไม่ดี

3.3 แบบวัดการแก้ปัญหาเกี่ยวกับสารเสพติด

เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ โดยสมมุติให้สอดคล้องกับปัญหาเกี่ยวกับสารเสพติด 6 สถานการณ์ ดังนี้

สถานการณ์ที่ 1 เป็นสถานการณ์เกี่ยวกับความอยากลอง และอยากมีเพื่อน

สถานการณ์ที่ 2 เป็นสถานการณ์เกี่ยวกับครอบครัว

สถานการณ์ที่ 3 เป็นสถานการณ์เกี่ยวกับชุมชนที่มีการค้าสารเสพติด

สถานการณ์ที่ 4 เป็นสถานการณ์เกี่ยวกับสถาบันการศึกษา

สถานการณ์ที่ 5 เป็นสถานการณ์เกี่ยวกับชุมชนที่มีสถานเริงรมย์

สถานการณ์ที่ 6 เป็นสถานการณ์เกี่ยวกับความผิดหวัง

ในแต่ละสถานการณ์มีคำถามตามกระบวนการแก้ปัญหา 5 ขั้นตอน ซึ่งมีลักษณะ
ข้อคำถามและเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ขั้นตอนตามกระบวนการ แก้ปัญหา	ลักษณะข้อคำถาม	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน
ขั้นที่ 1 ระบุปัญหา	เป็นแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก	เลือกตัวเลือกที่ระบุปัญหา ได้ถูกต้อง	1
ขั้นที่ 2 ระบุสาเหตุ	เป็นแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก	เลือกตัวเลือกที่ระบุสาเหตุ ของปัญหา	1
ขั้นที่ 3 กำหนดทางเลือก และบอกข้อดีข้อเสีย	เป็นแบบสอบถามปลายเปิด	กำหนดทางเลือกได้ 2 ทาง เลือกขึ้นไป สามารถบอก ข้อดีข้อเสีย ของทางเลือก ได้เหมาะสม	1
ขั้นที่ 4 ตัดสินใจแก้ปัญหา	เป็นแบบสอบถามปลายเปิด	ตัดสินใจเลือกทางเลือก ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง	1
ขั้นที่ 5 บอกวิธีการแก้ไข ผลเสียหรือผลกระทบจาก การตัดสินใจแก้ปัญหา	เป็นแบบสอบถามปลายเปิด	บอกวิธีการแก้ไขผลเสีย หรือผลกระทบจากการแก้ ปัญหาได้อย่างเหมาะสม	1

3.4 แบบวัดการปฏิบัติเมื่อถูกชักชวนให้เกี่ยวข้องกับสารเสพติด

เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์
โดยสมมติให้สอดคล้องกับรูปแบบการชักชวนให้เกี่ยวข้องกับสารเสพติด 3 รูปแบบ 10 สถานการณ์
ดังนี้

ชักชวนด้วยการแสดงน้ำใจ สถานการณ์ที่ 1, 4, 7 และ 10

ชักชวนด้วยการสับประมาทหรือทำทนาย สถานการณ์ที่ 2, 5 และ 8

ชักชวนด้วยการยื่นคำขาด บอกเลิกคบ สถานการณ์ที่ 3, 6 และ 9

การชักชวนทั้ง 3 รูปแบบ มีวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสม ดังนี้

รูปแบบการชักชวน	การปฏิเสธที่เหมาะสม
ชักชวนด้วยการแสดงน้ำใจ	เลือกปฏิเสธอย่างสุภาพ โดยบอกความรู้สึกประกอบเหตุผล หรือปฏิเสธซ้ำ ด้วยการผัดผ่อน ต่อรอง
ชักชวนด้วยการสบประมาท หรือทำทนาย	เลือกปฏิเสธอย่างหนักแน่น โดยบอกความรู้สึกประกอบเหตุผล หรือปฏิเสธซ้ำ ด้วยการผัดผ่อน ต่อรอง
ชักชวนด้วยการยื่นคำขาด แบบตัดญาติขาดมิตร	เลือกปฏิเสธอย่างหนักแน่น โดยบอกความรู้สึกประกอบเหตุผล หรือปฏิเสธซ้ำ โดยไม่ผัดผ่อน ต่อรอง

เกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละสถานการณ์จะพิจารณาจาก 2 ประเด็น จากข้อคำถาม 2 ข้อ ประเด็นแรกเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับรูปแบบการชักชวน และประเด็นที่สองจะเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการปฏิเสธ เกณฑ์การให้คะแนนแต่ละสถานการณ์ คือ

เลือกตัวเลือกที่ระบุรูปแบบการชักชวนได้ถูกต้องให้ 1 คะแนน

เลือกตัวเลือกที่ระบุการปฏิเสธเหมาะสมกับรูปแบบการชักชวนให้ 1 คะแนน

4. หลังจากการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมของเครื่องมือ

5. นำเครื่องมือที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้

6. นำเครื่องมือที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีวิธีการรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความร่วมมือกับผู้มีส่วนร่วมทุกฝ่าย โดยแจ้งให้บุคคลดังกล่าวทราบเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนในกระบวนการวิจัยและขอความร่วมมือในการเข้าร่วมกระบวนการวิจัย

2. สร้างความคุ้นเคยกับผู้มีส่วนร่วมทุกฝ่าย เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีหน้าที่เป็นผู้ประสานงานเพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชีวิตในการป้องกันการเสพยาเสพติดของนักเรียนอย่างเป็นระบบตามกระบวนการวิจัย ซึ่งจากลักษณะของวิธีการวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยต้องมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในกระบวนการวิจัยเสียก่อน จึงสามารถทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาทักษะชีวิตให้แก่ นักเรียน ให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งการสร้างความสัมพันธ์ในการวิจัยครั้งนี้/ผู้วิจัยเคยเป็นครูในโรงเรียนนี้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539-2544 เป็นเวลา 6 ปี ตลอดระยะเวลาที่ทำงานในโรงเรียน/ผู้วิจัยได้ร่วมงานกับคณะครูและนักเรียนทั้งงานในหน้าที่ประจำและกิจกรรมพิเศษอย่างสม่ำเสมอ จึงมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน /และเมื่อผู้วิจัยได้ลาออกเพื่อศึกษาต่อยังคงติดต่อกับคณะครูในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

3. ประชาสัมพันธ์โครงการวิจัยและรับสมัครนักเรียนที่ต้องการเข้าร่วมในโครงการ

4. ผู้วิจัยใช้แบบวัดทักษะชีวิตในการป้องกันการเสพยาเสพติดกับนักเรียนก่อนเข้าร่วมกระบวนการวิจัย

5. ในระหว่างดำเนินการดำเนินงานในกระบวนการวิจัยนั้น ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการวิจัยตลอดกระบวนการ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ใช้การสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

6. หลังจากดำเนินการใช้กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตแล้ว ผู้วิจัยนำแบบวัดทักษะชีวิตในการป้องกันการเสพยาเสพติดมาให้นักเรียนทำอีกครั้ง เพื่อนำผลการวัดครั้งนี้มาเปรียบเทียบกับผลการวัดครั้งก่อนเข้าร่วมกระบวนการวิจัย

การตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Data Triangulation) ในการตรวจสอบแหล่งข้อมูลด้านเวลา สถานที่ และแหล่งของบุคคล นอกจากนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากทุกฝ่ายที่เข้าร่วมการวิจัย แล้วนำมาเปรียบเทียบความสอดคล้องของข้อมูลตามแหล่งต่าง ๆ ดังกล่าว

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามหลักการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบการบรรยาย ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่ามีส่วนร่วมในกิจกรรมตามกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอนหรือไม่ ระดับใด และการดำเนินการวิจัยแต่ละกิจกรรมได้บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ อย่างไร ซึ่งใช้การวิเคราะห์ทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ดังนี้

เชิงปริมาณ วิเคราะห์ความสม่ำเสมอ จำนวนครั้งในการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ปริมาณการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตในการป้องกันการแสวงหาผลประโยชน์ให้นักเรียนโดยใช้ความถี่

เชิงคุณภาพ วิเคราะห์ความสนใจ ความตั้งใจ ความตระหนักในการเข้าร่วมกิจกรรมการวิจัยของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลสังเกตปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

2. วิเคราะห์ผลที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมตามกระบวนการวิจัย โดยเปรียบเทียบพัฒนาการทางด้านทักษะชีวิตในการป้องกันการแสวงหาผลประโยชน์ให้นักเรียนในช่วงก่อนการวิจัยและหลังการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

เชิงปริมาณ วิเคราะห์พัฒนาการของทักษะชีวิตในการป้องกันการแสวงหาผลประโยชน์ให้นักเรียน โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนจากแบบวัดก่อนการเข้าร่วมกระบวนการวิจัยและหลังเข้าร่วมกระบวนการวิจัย

เชิงคุณภาพ วิเคราะห์พัฒนาการของทักษะชีวิตในการป้องกันการแสวงหาผลประโยชน์ให้นักเรียนจากการสังเกตและสัมภาษณ์ และหาข้อสรุปจากการวิเคราะห์เนื้อหา